

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ στο πλαίσιο του “Αναπτυξιακού Συνεδρίου Πελοποννήσου”, 26-27/02/2018, Τρίπολη

Τα **συγκριτικά πλεονεκτήματα της Μεσσηνίας**, που συνιστούν ταυτόχρονα και τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της, είναι:

Το ιδιαίτερα πλούσιο και ποικίλο **φυσικό της περιβάλλον** και η μοναδική και πολυπληθής **ιστορική – πολιτισμική της κληρονομιά**, με ιστορικούς πόλους διεθνούς εμβέλειας.

Η **γεωγραφική θέση** της Καλαμάτας της δίνει τις δυνατότητες και την προοπτική σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, να διαδραματίσει έναν δυναμικότερο ρόλο στο χώρο της νότιο-ανατολικής Μεσογείου και τις θαλάσσιες μεταφορές.

Η ύπαρξη του **λιμένα** της Καλαμάτας ο οποίος, με την περιφερειακή πολιτική της Ε.Ε. για τις μεταφορές με την κατασκευή των διευρωπαϊκών δικτύων (*Ιόνιου οδικού και σιδηροδρομικού άξονα από Κακαβιά μέχρι Καλαμάτα, Εγνατία οδός, ΠΑΘΕ, λιμάνια Ηγουμενίτσας, Πάτρας και Καλαμάτας*), μπορεί να μετατραπεί σε **νοτιότερη πύλη εισόδου – εξόδου** της χώρας και να διαδραματίσει έναν σημαντικό ρόλο.

Οι **συνδυασμένες μεταφορές** που έχει πρόσβαση η Καλαμάτα (*αεροδρόμιο, σιδηρόδρομο, οδικό δίκτυο και λιμάνι*) και η ικανοποιητική πληθυσμιακή πυκνότητα της Μεσσηνίας (*δεύτερη μετά την Πάτρα*), η οποία μπορεί να ενισχυθεί, ώστε να παίξει η περιοχή το ρόλο του περιφερειακού αστικού πόλου ανάπτυξης ολόκληρης της νότιας Πελοποννήσου.

ΦΙΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Η προσέλκυση επενδύσεων απαιτεί φιλικό επιχειρηματικό περιβάλλον αλλά και ένα **τοπικό Χωρικό Σχέδιο**. Χωρίς αυτό δεν νοείται βιώσιμη ανάπτυξη και είναι λυπηρό το γεγονός ότι ακόμη και στην Καλαμάτα το 2017 δεν υπάρχουν σαφείς χρήσεις γης, κάτι που έχει τεράστιες αρνητικές επιπτώσεις για νέες επενδύσεις.

Πρέπει να προωθηθεί άμεσα:

- ο καθορισμός των χρήσεων γης εντός πόλεων και οικισμών
- η χωροθέτηση επιχειρηματικών πάρκων στις παρυφές των πόλεων

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

- Η ολοκλήρωση του **δυτικού οδικού άξονα της χώρας**, αποτελεί πάγιο αίτημα και επιδίωξή μας στα πλαίσια της διεύρυνσης της προσβασιμότητας και βελτίωσης της συνδεσιμότητας της περιοχής. Ο «Δυτικός Άξονας» νοείται ως Πύλη της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Κεντρική Μεσόγειο, συνδετικός κρίκος ανάπτυξης υποδομών «συνδυασμένων μεταφορών» των περιφερειακών αεροδρομίων και λιμανιών (Καλαμάτα, Κατάκολο, Πάτρα κ.λπ.). Αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ενίσχυση της υφιστάμενης επιχειρηματικότητας και την προσέλκυση νέων επενδύσεων.
- Ολοκλήρωση του **περιφερειακού και επαρχιακού δικτύου**, το οποίο παραμένει σε άσχημη κατάσταση, δημιουργία **περιφερειακού δακτυλίου Μεσσηνίας**.
- Δημιουργία **Δυτικού Σιδηροδρομικού Άξονα**, με την επαναλειτουργία της σιδηροδρομικής γραμμής Πάτρα – Πύργος – Καλαμάτα και ανάδειξη Σιδηροδρομικού άξονα με το Λιμάνι της Καλαμάτας «πύλη εισόδου και εξόδου της Ελλάδος προς την Μεσόγειο».
- Βελτίωση των **λιμενικών υποδομών του εμπορικού και τουριστικού λιμανιού της Καλαμάτας** (έργου μεγάλης σημασίας).
- Διευθέτηση δυσκολιών στην **εγκατάσταση των Ύδατοδρόμων - υδροπλάνων** στα λιμάνια Καλαμάτας – Πύλου - Κυπαρισσίας.
- Ολοκλήρωση του **λιμένα της Κυπαρισσίας** και **δημιουργία Μαρίνας** για προσέλκυση τουριστικών σκαφών.
- Βελτίωση των **υποδομών στα λιμάνια της υπόλοιπης Μεσσηνίας**.
- Δημιουργία στην Καλαμάτα – Μεσσηνία **Ευρωμεσογειακής Ζώνης Ελεύθερου Εμπορίου**.
- Βελτίωση των **υποδομών του αεροδρόμιου** και σύνδεση του με το αστικό κέντρο της Καλαμάτας.
- Συμπλήρωση των **υποδομών του αεροδρόμιου της Καλαμάτας** για να λειτουργήσει και ως Σταθμός Εναέριων Εμπορευματικών Μεταφορών.
- Βελτίωση υποδομών της ευρύτερης περιοχής της **ΒΙΠΕ Καλαμάτας** και **Μελιγαλά**.
- **Επέκταση της χρήσης φυσικού αερίου** στις Βιομηχανικές Περιοχές (Σπερχογείας & Μελιγαλά), το ΒΙΟΠΑ Καλαμάτας και με πιθανή αξιοποίησή του για την τροφοδότηση της Καλαμάτας, καθώς επίσης και των παραγωγικών μονάδων επί των Ε.Ο. από Καλαμάτα προς Κυπαρισσία, Τρίπολη, Σπάρτη.
- **Δημιουργία ΒΙΠΕ** στο Δήμο Τριφυλίας, **ολοκλήρωση αρδευτικών δικτύων** στο Φιλιατρινό φράγμα.
- Η εύρεση βιώσιμων και οριστικών λύσεων **διαχείρισης των απορριμμάτων** όλων των περιοχών του νομού Μεσσηνίας.

- Κατασκευή **αποχευτικών δικτύων και βιολογικών καθαρισμών** σε όλους τους δήμους, ιδιαίτερα τους παραλιακούς.
- **Χωροταξικός σχεδιασμός ανάπτυξης** με σεβασμό στην κοινωνία, περιβάλλον, πολιτιστικό προϊόν.

Δίχως της υποδομές που προαναφέρθηκαν, ο Νομός Μεσσηνίας θα συνεχίσει να είναι απομονωμένος και οι όποιες προοπτικές στον τουρισμό, τη μεταποίηση αλλά και τη γεωργία θα είναι περιορισμένες.

Η **μη διάθεση ΑΝΑΓΚΑΙΩΝ ΠΟΡΩΝ** για τις βασικές υποδομές, ακυρώνει συνολικά όποιες άλλες αναπτυξιακές δραστηριότητες προγραμματίζονται και πραγματοποιούνται. Γιατί οι υποδομές αυτές είναι η βασική προϋπόθεση για να βγουν από την απομόνωση οι πόλεις και τα χωριά, αλλά και ολόκληρος ο Νομός και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις επιτυχίας κάθε δημόσιας ή ιδιωτικής αναπτυξιακής πρωτοβουλίας. Είναι επίσης μονόδρομος για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στην περιοχή και την ενίσχυση της εξωστρέφειας των Μεσσηνιακών επιχειρήσεων (μόνο έτσι θα εξασφαλίσουν οι επιχειρήσεις ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και χαμηλό κόστος παραγωγής και μεταφοράς) αλλά και για την ενίσχυση του τουρισμού.

Χρειάζεται:

- *Άμεσος προγραμματισμός και υλοποίηση των απαραίτητων υποδομών.*
- *Αλλαγή πλεύσης των κέντρων αποφάσεων και στροφή του αθηνοκεντρικού κράτους προς κάθε γωνιά της ελληνικής περιφέρειας*

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Χρειάζεται η χάραξη ενός **Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου** για την τουριστική ανάπτυξη, ώστε να είναι δυνατή η προσέλκυση επενδύσεων.

Είναι γνωστό ότι στο 80% της χώρας υπάρχουν απαγορεύσεις για την υλοποίηση επενδύσεων και τη χωροθέτηση τουριστικών εγκαταστάσεων.

Ειδικότερα προτείνεται:

- *Ολοκληρωμένο τουριστικό προϊόν, βασισμένο στην **ποιότητα**.*
- **Αξιοποίηση και βελτίωση** της λειτουργικότητας των τουριστικών υποδομών που υπάρχουν και σύνταξη ολοκληρωμένου σχεδίου αναβάθμισης.
- **Προστασία και ανάδειξη** του φυσικού κάλους, ιδιαιτεροτήτων της περιοχής μας, μέσα από ένα στρατηγικό πλάνο.
- **Δημιουργία** ποιοτικών καταλυμάτων, ξενοδοχείων πολυτελείας και ποιοτικών συγκροτημάτων τουριστικής κατοικίας.
- **Λειτουργική αναβάθμιση Αεροδρομίου Καλαμάτας και των λιμένων της Περιφέρειας Πελοποννήσου**, με ελκυστική τιμολογιακή πολιτική.
- **Ολοκληρωμένο χωροταξικό** για τον τουρισμό, σε επίπεδο Περιφέρειας και Νομού.
- Αξιοποίηση του **Λιμανιού της Καλαμάτας**, έχει το πλεονέκτημα να απέχει μόλις 15 λεπτά από το αεροδρόμιο, που είναι σημαντικός παράγοντας στην επιλογή του ως λιμάνι **HOMEPORTING**.
- **Ανάπτυξη μαρίνων** για την ενίσχυση του τουρισμού με σκάφη αναψυχής, μόνιμο ελλιμενισμό και υποδομές επισκευαστικές.
- Ταχύτερη **VISA SCHENGEN** και πολλαπλές θεωρήσεις, ιδιαίτερα γι' αυτούς που αγοράζουν παραθεριστική κατοικία.
- Αναβάθμιση της **τουριστικής εκπαίδευσης**.

Οι στρατηγικοί μας στόχοι πρέπει να είναι:

- **Η αύξηση της μέσης διάρκειας** παραμονής, με παράλληλη αύξηση της καταναλωτικής δαπάνης, ανά επισκέπτη για την περίοδο της διαμονής του.
- **Μέτρα τόνωσης** της κίνησης για το διάστημα Νοέμβριος-Απρίλιος, με προβολή των OFF SEASON διακοπών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, προβάλλοντας το ήπιο κλίμα και με προωθητικές ενέργειες, όπως συνεργασία με TOUR OPERATORS, ξενοδοχεία, επαγγελματίες και ΟΤΑ.

Το σημαντικό αυτό εγχείρημα θα συνδυάζει τα ψώνια με τις διακοπές, για να βάλουμε στο χάρτη των χειμερινών ταξιδιωτικών προορισμών την Περιφέρεια Πελοποννήσου, ενισχύοντας την τοπική οικονομία.

Κατάρτιση δεκαετούς στρατηγικού σχεδίου τουριστικής ανάπτυξης με έμφαση στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού όπως:

- Στον συνεδριακό τουρισμό
- Δημιουργία αθλητικών προπονητικών κέντρων
- Τουριστική εκπαίδευση
- Ανάπτυξη γηπέδων GOLF
- Αξιοποίηση του ανεκμετάλλετου πλούτου των ιαματικών πηγών
- Και άλλων δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού

Συμπερασματικά τα έργα και οι δράσεις πρέπει να γίνουν εδώ και τώρα, διότι δεν υπάρχουν περιθώρια «ο **ελληνικός τουρισμός** να κινείται με αυτόματο πιλότο, εκμεταλλευόμενος μόνο τις **δυσμενείς συγκυρίες των ανταγωνιστών**».

Χρειάζεται **οργάνωση** και **δράση** με σχέδιο, **άμεσα – μεσοπρόθεσμα** και **μακροπρόθεσμα**.

ΠΟΙΟΤΙΚΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- Στρατηγικό πλάνο για τη **δημιουργία βιώσιμης γεωργικής ανάπτυξης**, με ιδιαίτερη έμφαση στα ποιοτικά, ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά των αγροτικών μας προϊόντων και στις νέες καινοτόμες καλλιέργειες (π.χ. φαρμακευτική κάνναβη).
- Διεύρυνση της οριοθετημένης ιστορικής περιοχής προέλευσης του «**Π.Ο.Π. Ελιές Καλαμάτας**» σε επίπεδο όμορων νόμων (Αρκαδία, Λακωνία, Ηλεία), λόγω ικανοποιητικών επιπέδων παράγωγης και του σχετικού ιστορικού δεσμού των νέων περιοχών, με συγκεκριμένες προδιαγραφές.

ΟΧΙ στην ελεύθερη χρήση του όρου «ΕΛΙΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ» για όλη την επικράτεια.

- **Άμεση κατάργηση** του **Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης** στο κρασί.
- Η **καινοτομία** στην ανάπτυξη νέων προϊόντων, υπηρεσιών, αναπτυξιακών εργαλείων και παραγωγικών διαδικασιών με οικονομική αξία, καθιστούν τις επιχειρήσεις σε πλεονεκτική θέση απέναντι στον ανταγωνισμό, αποκτώντας το διαβατήριο για τις διεθνείς αγορές.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Το δυσμενές οικονομικό κλίμα των τελευταίων ετών έχει καταστήσει σαφές ότι κάθε ουσιαστικός σχεδιασμός πρέπει να γίνεται με την ενεργό συμμετοχή του επιχειρηματικού κόσμου και ιδιαίτερα των ΜμΕ (που αποτελούν την πλειοψηφία των επιχειρήσεων της χώρας), προσδίδοντας ιδιαίτερη σοβαρότητα στο ρόλο των επιμελητηρίων, ως εκπροσώπων της επιχειρηματικής κοινότητας, αλλά και ως Συμβούλου της πολιτείας (τοπικής, περιφερειακής & εθνικής), προσδίδοντας τους το ρόλο του «διαμεσολαβητή» στα πλαίσια της βελτίωσης της επιχειρηματικότητας και της προσέλκυσης νέων επενδύσεων.

❖ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Σταθερό και απλοποιημένο φορολογικό σύστημα, που θα συμβάλει στην προσέλκυση επενδύσεων, αλλά και στη διαμόρφωση ευνοϊκού κλίματος για τις νέες καινοτόμες επιχειρήσεις.

Απαιτείται:

- Μείωση φόρων για τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους.
- Αύξηση αφορολόγητων ορίων για την επανεκκίνηση της οικονομίας.
- Έλεγχοι και απονομή φορολογικής δικαιοσύνης.
- Ελάφρυνση ασφαλιστικών βαρών των ΜμΕ.

Η μεγάλη πλειοψηφία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων έχει πληγεί σε μεγάλο βαθμό από την παρατεταμένη και μακροχρόνια ύφεση, ενώ δεν έχει γίνει μέχρι τώρα καμία προσπάθεια για την ανασύνταξη του οικονομικού και κοινωνικού ιστού, που διαταράχθηκε σοβαρά από τη φυσική καταστροφή του 2007.

Αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να αδυνατούν να τακτοποιήσουν μεγάλο μέρος των υποχρεώσεών τους.

❖ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΑ ΔΑΝΕΙΑ

Σημειώνεται, πως η πλειοψηφία των πυρόπληκτων δανείων έχουν ληφθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με εκτιμήσεις περίπου 8 χιλιάδες επιχειρήσεις (1,5 δισ. ευρώ), θέμα το οποίο μεγιστοποιεί τα προβλήματα.

Ζητούμε:

- την κεφαλαιοποίηση των σημερινών οφειλών
- τη δεκαπενταετή επιπλέον παράταση αποπληρωμής τους
- την έναρξη πρώτης καταβολής την 01/01/2019
- την υποχρεωτικότητα της ως άνω ρύθμισης για τις τράπεζες.

❖ ΕΞΩΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ, αφενός μεν υπάρχει τεράστιο ενδιαφέρον από τις επιχειρήσεις να ενταχθούν, από την άλλη δε τα κριτήρια είναι τόσο αυστηρά που απαγορεύει την ένταξή τους.

Τα **βασικά σημεία** τα οποία προτείνουμε είναι:

- Η δυνατότητα υπαγωγής στη συνολική ρύθμιση όλων ανεξαιρέτως των οφειλετών, χωρίς να τίθεται όριο τζίρου στις επιχειρήσεις.
- Την υποχρεωτικότητα της ως άνω ρύθμισης για τις τράπεζες.
- Η δυνατότητα υπαγωγής και των οφειλετών που έχουν ήδη υπαχθεί στο νόμο Κατσέλη.
- Μείωση του κατωτάτου ορίου των 20.000 € συνολικών προς ρύθμιση οφειλών.
- Η προϋπόθεση για μια κερδοφόρα χρήση τα τρία τελευταία χρόνια δημιουργεί το κυριότερο εμπόδιο για ένα μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων να υπαχθεί στη ρύθμιση.
- Διαμεσολάβηση και για πόσα μικρότερα των 2.000.000, όπου είναι απαραίτητα.
- Δημιουργία Μητρώου Διαμεσολαβητών.

❖ **Η ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ** αλλάζει το τοπίο στην επίλυση διαφορών, καθώς μπορεί να αποφορτίσει από έναν όγκο χιλιάδων υποθέσεων. Ο συμφιλιωτικός χαρακτήρας της διαμεσολάβησης προσκαλεί για συναίνεση και όχι για πολιτική διαφωνία στις διατάξεις που την αφορούν.

❖ **ΕΝΕΡΓΟΣ ΡΟΛΟΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ** στον εξωδικαστικό μηχανισμό, με την συμμετοχή των επιμελητηρίων στην διαχείριση των αιτήσεων, με ρολό θεσμικού διαμεσολαβητή και την υποχρεωτική ανάθεση κάθε υπόθεσης που το απαιτεί σε ειδικό διαμεσολαβητή.

❖ **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ των Επιμελητηρίων για την δημιουργία των (Κ.Υ.ΕΠΙΧ.).**

Τα Επιμελητήρια αναλαμβάνουν τη λειτουργία και το συντονισμό των Κέντρων Υποστήριξης Επιχειρήσεων (Κ.Υ.ΕΠΙΧ.). Αποστολή των Κέντρων αυτών είναι η παροχή διοικητικών πληροφοριών και η υποστήριξη των εταιρειών κάθε νομικής μορφής, καθώς και των ατομικών επιχειρήσεων, στη διεκπεραίωση διαδικασιών δημοσίου δικαίου.

❖ Αντιμετώπιση της **ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ «ΑΤΑΞΙΑΣ»** που επικρατεί, ιδιαίτερα λόγω κρίσης, σημαντικού ανασταλτικού παράγοντα ανάπτυξης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Νέοι επιχειρηματίες εστιάζουν σε κλάδους ή και περιοχές στις οποίες έχει επέλθει επιχειρηματικός κορεσμός, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να μην είναι βιώσιμες και να επιβαρύνουν την τοπική οικονομία άμεσα και έμμεσα.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνουμε την **εφαρμογή της «επιχειρηματικής χωροταξίας»** σαν δείκτη δημιουργίας και χρηματοδότησης επιχειρήσεων.

Την εξέλιξη ενός **καινοτόμου επιχειρηματικού εργαλείου**, ενός δυναμικού επιχειρηματικού μητρώου, με σκοπό την δημιουργία επιχειρηματικών δεικτών σε συνάρτηση με τα επιχειρηματικά περιθώρια και ανάγκες γενικά και ειδικά ανά κλάδο και περιοχή.

Εργαλείο απαραίτητο για: δυνητικούς επιχειρηματίες, υφιστάμενους επιχειρηματίες, φορείς χρηματοδότησης, αδειοδοτούσες αρχές και προς τρίτους: όπως επιχειρηματικούς συνεργάτες, τράπεζες κ.λπ.

Τα παραπάνω αποτελούν **παγία αιτήματα** του **Επιμελητηρίου Μεσσηνίας** και του **επιχειρηματικού κόσμου** της περιοχής, διαφορετικά δεν μπορούμε να μιλάμε για ανάπτυξη και ευημερία, παρά μόνο θεωρητικά.

Με εκτίμηση,

Βαγγέλης Ξυγκώρος

Πρόεδρος Επιμελητηρίου Μεσσηνίας